

CLEVELANDSKA AMERIKA

Naročnina
\$2.00
na leto.

"Clevelandsko Amerika"
619 ST. CLAIR AVE. N. E.
CLEVELAND, OHIO.

NO 98. STEV. 98.

CLEVELAND, OHIO. V PETEK 10. DECEMBRA 1909.

Vol. II. LETO III.

Zelezniški strajk.

MICHIGAN CENTRAL ŽELEZNICA JE DOVOLILA ZVISANJE PLAČE.

Strajk pri železnicah severozapada je že precej ponehal.

IRZOJAVNI URADNIKI.

St. Paul, Minn., 8. dec. — Po poročilih, ki prihajojo iz severozapada je železniški promet tam mnogo bolj kot je bil pred tednom dnevi. Včeraj je petnajst zastopnikov trgovine tega mesta obiskalo različne postaje in tukajšnjo Union depot, da se preričajo, če je strajk še v teku. Pozneje je partija komisija poročala, da strajk sicer še vedno traja, vendar ga železnice več tako hudo ne občutijo kot sprva. Trgovski blago se v redkih odlopiša. Danes zvečer se poda F. T. Hawley, predsednik "Switchmen's Union of America" proti vzhodu, da se snide s predsednikom Gompersom American Federation of Labor, kjer se bodo posvetovala o sedanjem položaju.

Detroit, Mich., 9. dec. — Ker je že večkrat govorilo, da namenja Michigan Central železnica zvati plačo vsem uslužencem, se je včeraj iz glavnega omenjene železnice naznajilo, da je slednjih vsem svojim uslužencem že pred več mesecih povisila plačo za 15%. Ta železnica je ponudila tudi brzjavnim uradnikom povisanje plače, katero so pa slednji odklonili z izjavo, da se morajo pornej posvetovati svojim zastopnikom.

Chicago, Ill., 8. dec. — Usluženci Illinois Central železnice so prosili za to odsočno povečanje plače, katero pa družba in hotela dovoliti. Brzjavni usluženci grozijo s strajkom; zadevo ima v rokah med državna komisija.

POSLEDICE PROHIBICIJE.

Od kar je upeljana prohibicija, se povzroči veliko več žganja.

Washington, 8. dec. — Po poročilu komisarja za meddržavne davke, pričakuje komisija v prihodnjem letu 25 milijonov vec korporacijskih davkov. Lansko leto je bilo okoli 247.000.000 dolarjev davka na pijače. Lansko leto je izdelek pive precej nadzadoval, tembolj pa se je pomožil izdelek žganja, katerega posebno potrebujejo v teh državah, kjer imajo temperenčne postave. To jasno kaže, da prohibicija ne storiti nobene dobrote, pač pa mnogo škoduje, ker ljudje zavrejo manj alkoholne pijače in se oprimajo žganju. Naravno, ker prohibicija je samo hinavščina. Na cesti na glas pridigajo proti pijači, a skrivajo doma pijejo veliko hujse pijače kot je vino ali pivo, samo da bi veljali za temperenčne apostelje.

KRALJ - DELAVEC

Stockholm, Švedska, 9. dec. — Kralj Gustav se je včeraj oblekel v delavsko oblieko in seljak, kedi na neki parnik kot makladec premoga. Po komunicirani zvečer je pa izjavil, da se bude še večkrat preoblačiti in poneseti med delavce.

Iz inozemstva.

V JUŽNI REPUBLIKI HONDURAS JE PROGLASENO OBSEDNO STANJE.

Goljufivi avstrijski uradniki cesar ne dovoli ničesar Slovenom.

DRUGE NOVICE.

Porto Cortez, Honduras. 8. dec. — Danes so proglašili čez to republiko obsedno stanje. Vladami misli, da bode leta 1907 odstavljeni predsednik Bonilla z močnejšimi četami udrl iz Nicarague in se zopet polastil predsedništvo. Baje se Bonilla pogaja z republikami Salvador in Guatema gleda revolucije v Honduras.

Petrograd, 9. dec. — Car Nikolaj je imenoval svojega nečaka Nikolaja Nikolajeviča za vladarja Finske. Dosedaj Finčani niso imeli nobenega vladarja, pač pa generalnega gubernatorja. Kaj misli ruski car s tem korakom, ni znano.

Dunaj, 8. dec. — Veliko razburjenje je vzbudila v mestu novica, da je neki uradnik mestne uprave poneveril sveto \$200.000 kron, t. j. \$140.000, kar je za avstrijske razmere velikanska svota. Zaprti so blagajnika mestne uprave Viktorkina. Računi mestne blagajne že več let niso bili pregledani tako so uradniki goljufali kolikor so hoteli.

Dunaj, 9. dec. — Ogrske križe nikar je ne morejo potlačiti. Cesar ne dovoli nobene mažarske zahteve. Pred kratkim je tudi podpisal zakon, ki daje Nemcem predpravico. Tudi o zahtevah Čehov neče ničesar elišati in takoj je sam krv, da je položaj v Avstriji od dneva do dneva slabši.

Bruselj, Belgija, 7. dec. — Belgijski kralj Leopold je nevarno bolan in zdravnik pričakuje njegove smrti. Leopold je bil zelo okrunen, nenaiven in grabežljiv vladar. Kaj je vlogo oropal za milijone.

Berolin, 8. dec. — Listi mnogo pišejo o francoski igralki Garnier, ki je pred nemškim cesarjem igrala v njegovem zasebnem gradu. Baje se je pri tej igri pred cesarjem zelo "neumestno" obnašala ter ni pažila, da ima dovolj oblike na sebi. Sedaj pa isti napadajo državni denar, ker smo ga sami poklonili. Upamo, da bodo tudi druga društva tako ravna.

Pozdrav vsem rojakom po svetu Ameriki.

V imenu društva Vitezov sv. Florjana, št. 44, K. S. K. J. Odbor.

MORA V JEČO.

Wheeling, W. Va. 10. dec. — A. S. Hutson je bil obsojen radi poneverbe državnih denarjev na pet let ječe. Omenjeni je bil pred dvema letoma še generalni adjutant narodne garde v W. Va.

New York, N. Y. 10. dec. — Charles Morse, znani bankir, ki je prigojuščil toliko milijonov bo moral sedeti celih petnajst let radi svojih goljufij. Pritožil se je na najvišje sodišče, ki je pa njegovo pritožbo zavrglo. Tako bo moral včasih vendar enkrat eden omih, ki so "zgorje." Morse je bil svoje dnevi imenovan "kralj ledu" in sedaj bo sedel 15 let radi ledu, katerega je predlagal in dajal premajhne koste.

Stockholm, Švedska, 9. dec. — Kralj Gustav se je včeraj oblekel v delavsko oblieko in seljak, kedi na neki parnik kot makladec premoga. Po komunicirani zvečer je pa izjavil, da se bude še večkrat preoblačiti in poneseti med delavce.

Sam. Gompers ne gre v jug. Zadevo prisluje sedaj United States Supreme Court.

Dopisi.

STRAJK V BRIDGEPORTU

Položaj je nekoliko bolj miren, vojaki gredo domov.

Bridgeport, O., 8. dec. — Položaj strajka, ki je zbruhnil takaj zadnjo soboto, se ni prav ni spreminil. V mestu je prislo 2500 vojakov omiske na rodne garde, ki pa niso imeli ničesar opraviti. Uradniki družbe so hoteli v pondeljek pričeti z delom, pa so moralni končno vendar vse tovarne zoper zapreti, ker tudi en delavec ni prišel na delo. Do nemirov ni prišlo in vojaki so v mestu popolnoma nepotrebni.

Bridgeport, O., 8. dec. — Položaj strajka, ki je zbruhnil takaj zadnjo soboto, se ni prav ni spreminil. V mestu je prislo 2500 vojakov omiske na rodne garde, ki pa niso imeli ničesar opraviti. Uradniki družbe so hoteli v pondeljek pričeti z delom, pa so moralni končno vendar vse tovarne zoper zapreti, ker tudi en delavec ni prišel na delo. Do nemirov ni prišlo in vojaki so v mestu popolnoma nepotrebni.

Rojake opozarjam na našo božično izdajo: ki bo števila 16 strani velikega obsegata. Poleg lepih slik bo v njej tudi mnogo božičnih povestih in drugih zanimivega berilijev. Kdor nam pošlje pet centov v znamkah in naslov svojega prijatelja v staro domovino, mu odpošljemo ta list tja.

Rojake opozarjam na našo božično izdajo: ki bo števila 16 strani velikega obsegata. Poleg lepih slik bo v njej tudi mnogo božičnih povestih in drugih zanimivega berilijev. Kdor nam pošlje pet centov v znamkah in naslov svojega prijatelja v staro domovino, mu odpošljemo ta list tja.

Rojake opozarjam na našo božično izdajo: ki bo števila 16 strani velikega obsegata. Poleg lepih slik bo v njej tudi mnogo božičnih povestih in drugih zanimivega berilijev. Kdor nam pošlje pet centov v znamkah in naslov svojega prijatelja v staro domovino, mu odpošljemo ta list tja.

Rojake opozarjam na našo božično izdajo: ki bo števila 16 strani velikega obsegata. Poleg lepih slik bo v njej tudi mnogo božičnih povestih in drugih zanimivega berilijev. Kdor nam pošlje pet centov v znamkah in naslov svojega prijatelja v staro domovino, mu odpošljemo ta list tja.

Rojake opozarjam na našo božično izdajo: ki bo števila 16 strani velikega obsegata. Poleg lepih slik bo v njej tudi mnogo božičnih povestih in drugih zanimivega berilijev. Kdor nam pošlje pet centov v znamkah in naslov svojega prijatelja v staro domovino, mu odpošljemo ta list tja.

Rojake opozarjam na našo božično izdajo: ki bo števila 16 strani velikega obsegata. Poleg lepih slik bo v njej tudi mnogo božičnih povestih in drugih zanimivega berilijev. Kdor nam pošlje pet centov v znamkah in naslov svojega prijatelja v staro domovino, mu odpošljemo ta list tja.

Rojake opozarjam na našo božično izdajo: ki bo števila 16 strani velikega obsegata. Poleg lepih slik bo v njej tudi mnogo božičnih povestih in drugih zanimivega berilijev. Kdor nam pošlje pet centov v znamkah in naslov svojega prijatelja v staro domovino, mu odpošljemo ta list tja.

Mestne novice.

— Pozor! V današnji izdaji smo pričeli pričevati zanimivi roman "Satan in Iškarijot" ter bo odslej naprej redno izšel v vsaki številki. Roman bode shajal približno eno leto. Vsi oni naročniki, ki še niso poravnali naročnine, se s tem uljudno opozarjajo, da to čim prej store, ker 24. decembra ustavimo list vsem, ki ga še niso plačali. Ozirali se bodoamo samo na opravljene pričožbe.

— Rojake opozarjam na našo božično izdajo: ki bo števila 16 strani velikega obsegata. Poleg lepih slik bo v njej tudi mnogo božičnih povestih in drugih zanimivega berilijev. Kdor nam pošlje pet centov v znamkah in naslov svojega prijatelja v staro domovino, mu odpošljemo ta list tja.

— Rojake opozarjam na našo božično izdajo: ki bo števila 16 strani velikega obsegata. Poleg lepih slik bo v njej tudi mnogo božičnih povestih in drugih zanimivega berilijev. Kdor nam pošlje pet centov v znamkah in naslov svojega prijatelja v staro domovino, mu odpošljemo ta list tja.

— Rojake opozarjam na našo božično izdajo: ki bo števila 16 strani velikega obsegata. Poleg lepih slik bo v njej tudi mnogo božičnih povestih in drugih zanimivega berilijev. Kdor nam pošlje pet centov v znamkah in naslov svojega prijatelja v staro domovino, mu odpošljemo ta list tja.

— Rojake opozarjam na našo božično izdajo: ki bo števila 16 strani velikega obsegata. Poleg lepih slik bo v njej tudi mnogo božičnih povestih in drugih zanimivega berilijev. Kdor nam pošlje pet centov v znamkah in naslov svojega prijatelja v staro domovino, mu odpošljemo ta list tja.

— Rojake opozarjam na našo božično izdajo: ki bo števila 16 strani velikega obsegata. Poleg lepih slik bo v njej tudi mnogo božičnih povestih in drugih zanimivega berilijev. Kdor nam pošlje pet centov v znamkah in naslov svojega prijatelja v staro domovino, mu odpošljemo ta list tja.

— Rojake opozarjam na našo božično izdajo: ki bo števila 16 strani velikega obsegata. Poleg lepih slik bo v njej tudi mnogo božičnih povestih in drugih zanimivega berilijev. Kdor nam pošlje pet centov v znamkah in naslov svojega prijatelja v staro domovino, mu odpošljemo ta list tja.

— Rojake opozarjam na našo božično izdajo: ki bo števila 16 strani velikega obsegata. Poleg lepih slik bo v njej tudi mnogo božičnih povestih in drugih zanimivega berilijev. Kdor nam pošlje pet centov v znamkah in naslov svojega prijatelja v staro domovino, mu odpošljemo ta list tja.

Pozor naročniki.

Danes je začetek romana "Satan in Iškarijot" v našem listu.

OPOMINI NAROČNIKOM.

V današnji številki je pričetek že dolgo pričakovanega romana "Satan in Iškarijot". Naročniki začnite čitati in videti boste da se boste iz tega romana precej naučili zraven pa še zabavili nad skrajno zanimivo opisanim dogodki. O vsebini smo dovolj govorili, odveč je torej beseda. Osebe kot Winetou, rdeči gentlemen, ki izvrši toliko junashkih del ter njegov prijatelj Old Shatterhand sta glavni osebi tega romana. Res je, da je slednji pisan nekoliko fantastično, res romančič, toda roman je popolnoma čist vsakega "šunta" in besedilni.

Strijs Sam je že dosedel plačal za število \$47.000.000. Dosedaj velja stetje prebivalstva Zjednjene držav je \$13.000.000. Iz tega se torej vidi, da naši grafrarti vedno več zahtevajo. Pet milijonov dobitjo samo uradniki v Washingtonu za število.

Tako se etatisti seznanili skoraj z vsemi večjimi mesti na svetu. Brezupni položaj delavcev, ki so bili s prevaro pripeljani v število, je opisan tako živo, da vsakdo želi učiniti. Neči naseljenec je imel s seboj tudi svojo mladoletno hčer, v katero se je najprvo zaljubil stari Weller ali imenovan "Satan," radi svojega nastopa proti delavcem; ko je pa slednja zvedela, kako grdo postopa "Satan" z delavci, je zaprisegla, da se maščuje. Začljubila se je v Indijanskega glavarja, in dejanje postane odselej tako zanimivo, da etatisti res ne more prenehati z berilijem. Toliko o vsebinah.

Te dni smo odposlali vsem našim dolžnikom pozive za novoročitev. Kdor se ne oglasti in ponovi naročnine do 24. decembra, mu list brezobjizno ustavimo, naj bode kdor hoče. Rojake tudi opozarjam, da izdamo kot božično izdajo naš list na 16 straneh, z lepimi slikami in božičnimi povestmi. Božična izdaja izide 21. decembra. Ta številka bo zadnja, katero prejmejo oni naročniki, ki do tedaj še niso poravnali svojega dolga. Uredništvo se trudi, da naredi svoje najboljše, da tudi pričakuje od naših prijateljev, da store isto.

Ko preneha povest "Pod svetobnim soncem," ki se že nagiba v koncu, tudi začne pričevati zgodovinsko delo ameriškega generala Wallace pod imenom: "Indijski kraljevič" ali zadnji dnevi Cagliari. Ta roman je za nas izvirno prestavljen slovenski pisan. Podravski.

Torej naj se podviza vsakdo ki je zaostal za naročino, ker 24. decembra ustavimo vsem dolžnikom list, in se ne bomo ozirali na nobene neopravljene pritožbe.

Pomagajte naravi. Trdna volja, bister um, čista barva, slast do jedi in zdrava prebava slede radi Severovih jetrnih kroglic. Carodenje delujejo naravnost na jetra zolč in drobje, zagotavlja pravo delovanje in trajno olajšo. Naravi pomagajo odstranjevati vse strupene vplive, ki povzročajo bolezni. Lekarni jih prodajajo. Cena za W. F. Severe Co. Cedar Ridge, In.

VSE PRIPRAVE ZA VELIKO KANSKO LJUDSKO ŠTEVJE SO KONCANE.

Dosedaj velja stetje prebivalstva Zjednjene držav je \$47.000.000.

TRINAJSTO ŠTEVJE.

Washington, 8. dec. — Prihodnji 15. april je kaj

CLEVELANDSKA
"AMERIKA"
Edini s. dvo-tednik v Ameriki

Izdaja: Slov. tiskovna družba
Amerika.

Izhaja v torek in petek.

Naročnina:

ZA AMERIKO	\$2.00
ZA EVROPO	\$3.00
ZA CLEVELAND po pošti	\$2.50

Posamezne številke po 3 centi.

Vse pošiljatve, pisma, dopisi in denarne nakaznice (Money Orders), naj se posilijo na:
Tiskovna družba "AMERIKA"
6119 St. Clair Ave. N. E.
Cleveland, Ohio.

Dopisi brez podpisa in obsegajoči osebno polemiko, se ne sprejemajo. Rokopisi se ne vračajo.

"Clevelandka AMERIKA"
The Leading Slo. Semi-Weekly
Issued Tuesdays and Fridays.

Published by —
The AMERIKA Publ. Co.
6119 St. Clair Ave. N. E.
Cleveland, Ohio.

Subscription \$2.00 a year.

Read by 15.000 Slovenians
(Kreiners) in the City of Cle-
veland and elsewhere.

Advertising rates on request.
Tel. Cuy. Central 7387-R.

Entered as second-class
matter January 5, 1909, at the
post office at Cleveland, Ohio,
under the Act of Mar. 3, 1879."

No. 98. Fri. Dec. 10. '09 Vol II.

OB 61. KONGRESU.

Mirski pondeljek je bil otvorjen 61. kongres Zjedinjenih držav. Kongres se imenuje ameriška postavodaja. Ta kongres obstoji iz dveh zbornic, predstavnic parlementov v Evropi. Tam imajo po navadi zbornico "gospode" in zbornico poslavcev. Na Angleškem imajo zbornico "lordov" in zbornico "commons" ali "navadnih". Po tem načinu je sestavljen tudi ameriški kongres, ki zborujejo vsako leto v Washingtonu, to je v glavnem mestu Zjedinjenih držav.

Kdaj se snide, za to so že določeni dnevi.

Ameriški kongres obstoji iz dveh zbornic ali "hiš" senatorjev. Senatorjev ne voli ljudstvo, pač pa jih imenuje postavodaja vseake posamne države. Senator je voljen za šest let. Vsaka država v Uniji ima svoje število senatorjev. Število se odloči po številu prebivalstva. Država Wyoming n. pr. posilja samo dva senatorja v zbornico. Senator mora biti vsaj 32 let star. Druga "hiša" kongresa je pa The House of Representatives ali zbornica zastopnikov. Obe zbornici zborujete v kapitolu, ki je kaj krasna stavba v Washingtonu. Predsednik zbornice senatorjev je vsakokratni podpredsednik republike, sedaj James Schoolcraft Sherman. Predsednik zbornice zastopnikov je pa takozvani "speaker" ali govornik, sedaj je in je bil že dolgo vrsto let znani "strije" Joe Cannon, ki si je v letih svoega predsedništva dobil nekako kontrolo nad vsemi drugimi ljudskimi zastopniki. "Speaker" je tako važna oseba. Brez njegovega dovoljenja ne sme nihče staviti predloga ali govoriti o njem. In to je velika moč. Če na primer kak ljudski zastopniki hoče kaj dobre predlagati, a ta stvar ne ngaja "speakerju", mu slednji vzame besedo, in tiso mora biti. Cannon, sedanji načelnik zbornice poslancev je nekak despot v svojem delokrogu.

Kongresa dela postave, napoveduje vojsko in sklepa mir. Nadalje spada v njegovo področje še več drugih stvari manjše vrednosti.

Postava, ki jo je naredil kongres še ni pravne veljavna, če je ne podpiše predsednik. Vsa-

ko predlagano postavo mora slednji popisati. Če je pa ne podpiše v desetih dneh, od kar mu je bila izročena; tedaj postane zakonski predlog sam na sebi postava. Predsednik pa ima tudi pravico "veto." To je, če v njegovih mislih kakšna postava ni dobra za ljudstvo, tedaj jo lahko prekliče. Kongres pa mora o tej postavi še enkrat glasovati, in če je sprejetă z dvetretinsko večino vseh glasov, tedaj postane postava vključno predsednikovemu veto in če jo tudi slednji ne podpiše veljavna.

To je natančno dejstvo, katere mora vedeti vsakdo, ki hoče postati državljan. Od časa do časa hočemo priobčiti še več enakih člankov.

PO NJIH SADOVIH JIH
BOSTE SPCZNALI..

Po Združenih državah je nekako okroglo 100.000 Slovencev, ki so se izselili iz rodne zemlje in si sli v tujino iskali kruga. Malokdo nas spozna po Ameriki pod imenom Slovenc: veliko nas pozna pod imenom "Greiner" ali pa še boljše pod imenom "Austrian"; ar je prvič neumno, drugič pa popolnoma napačno. Kaj je temu krivo, ker nas nihče ne pozna pod imenom Slovenski, je prav lahko ugantiti.

Kdor pride sem in se ga vpraša, kaj je, bo gotovo rekel: Kranjec, Štajerc, Primore, Korosec i. t. d. Seveda so tudi majhne izjeme. Če pa Amerikanec ne ve, kaj je to Kranjec, Štajerc, Korosec, i.t.d. pa vpraša, iz katere države smo, pa mu odgovorimo: iz Avstrije. In tako se nas počasi prime ne "Austrian." S tem sramotnim imenom se zove tudi v foliju nekdo King of Austrians! Če bi pa se povsod zavedali, da smo ena narodnost, da smo SLOVENCI, svoj narod, tedaj nas ne bi klicali več "Austrians," Greiners ali pa z enakimi spakami. Bodimo predvsem Slovenci, ki se zavedamo svoje narodnosti, a bodimo tudi ozioroma potrudimo postati dobrí Amerikanci, kamor smo prišli, da poiščemo boljšo domovino kot je Avstria. Zavedajoč se svoje narodnosti slovenski in ko se prilagodimo ameriškim običajem tedaj nas bodo začeli spoštovati tudi rojeni Američani in rekli: Glej to je Slovenec, izvrsten mož, dober narod, ki je prišel sem, da si poišče boljšo domovino.

Zal, da se nisem mogel tako bitro napotiti, kot sem želel. Ko sem bil še v gorovju, se je moj konj pri nekem padcu zlorabil sprednjo nogo. Dneve in dneve nisem videl nobenega človeka, ki bi mi podal druzega konja ali mula. Z Indijanci se pa tudi nisem hotel srečati, ker pri njih se več zgubi kot dobri. Napotil sem se torej po dolgem potu in konečno po dnevih nadlog in težav, srečno prišel v žalostno mesto Guaymas.

Dasi sem prišel do srečno zaželenjene cilja, vendar nisem bil nikakor vesel žalostnega pogleda, ki ga nudi to mesto. Število je okoli dvatisoč prebivalcev, ter nekaj tabornih lesnih koč. Okoli in okoli pa so ga obdajale strme skale brez vegetacije. Ko korakam mimo prvih hiš, se mi zdi kot bi vse izumrlo. Seveda pa tudi jaz v svojih capah nikakor nisem naredil utisa kot getlemen ali kablerjer. Moja obleka, katero sem v San Franciscu prav draga plačal, je bila v takem položaju, da se je na več končih prav lepo kazal moj shujšani život. Tudi čevljci niso bili v najboljšem položaju. Desni podplat sem že zdavnaj zgrubil, levega pa sem imel samo še polovico, in če sem spredaj opazoval odprtine, so me zdele kakor raci kljuni. In pa klobuk! V srečnih časih se je imenoval sombrero, to je senčnik, sedaj pa se je moral popolnoma odpovedati temu naslovu. Bil je tak kot ga imajo na poljih ptičja strašila. O počesnih laseh, obritem licu in snažnosti pa sploh nisem smel govoriti.

Ko počasi korakam po ulicah in gledam na desno in levo, kje bi ugledal kako človeško bitje, zagledam nizko hišo, kjer sta bila na strehi dva kola, in v sredi deska. In na tej deski je bilo zapisano "Meson de ---" a ostalega nisem mogel več brati. Ko stojim pred hišo, da razvozljam še ostanek skrivnostnega napisa, začutim človeške stopinje. Obrnem se in zaledam moža, ki hoče mimo mene. Jaz ga pozdravim in ujutri vprašam, katera gostilna je najboljša v mestu. Mož pa počake na poslopje, pred katerim stojim, in odvrne:

"Ne pojrite dalje, senor! Ta hotel je najboljši, kar jih imamo, senor. Na napisu sicer manjka beseda Madrid, vam pa ne bo manjkalo ničesar, če se zaupate krēmarju. Don Geronimo. Lahko se zanesete na moje priporočilo, ker sem jaz mestni pisar v Guaymas in poznam vse ljudi. Dobro se boste imeli, seveda, če morete plačati."

Pri teh besedah se ponosno vzravnava in me pomiluječe pogleda. Seveda je najbrž misil, da spadam bolj v zapor kot v hotel. Nato pa ponosno odpirka naprej: jaz se pa zaupljivo obrnem proti odprtini vratom "hotela". Vseeno bi ostal v tem hotelu, ker sem bil truden in nisem hotel še dalje po cestah skoti prebivališča.

Najimenitnejši hotel mesta! Meson de Madrid! Dobre sohe, čiste postelje, okusna jedila! Kar sline so se mi cedile po ustih. Vstopim, in sem bil pri tej priči že v vseh sobah hotela. To se reče, da je imel cel hotel samo eno sobo. Spredaj je bil vhod z ceste, zadaj so pa vrata vodila na dvorišče. Drugih vrat ali oken ni bilo. Poleg zadnjih vrat stoji zakajeno ognjišče. Tuo so bila iz trde ilovice: nekaj desk je pa tvorilo mize in klopi. Stolov ni bilo. Ob zidu pa vise gugalnice, ki so bile najbrž hotelske postelje. Ob drugi steni je bil bufet, zbit skupaj z nekoliko deskami. Zraven je pa bilo zopet nekaj gugalnic, najbrž počivališče hotelske družine. V eni izmed njih je trije dečki, tako zviti eden v drugačem, da bi bilo treba da jščega študiranja, če bi hoteli uganili, komu pripadajo ene ali druge noge. V drugi počiva hotelirja hči, seniorita Feliza.

Stela je, kakor mi je pozneje sama povedala, šestnajst let, vendor je smrčala kakor zver, tristo let stara. V tretji gugalnici pa se ziblje mati hotelirka. Imenovali so je dona Elvira. Dolga pa je bila šest čevljev in pet palcev. Njen mož mi je pozneje povedal, da je zelo odločno ženska. V četrtem gugalnici pa opazim nekak okrogel predmet, ki je bil precej podoben resilnemu pasu na parnikih. Pri natancenjem opazovanju pa doženem, da je ta resilni pas nekaj bolj plenitev, torej ga nahalno udarim. Pa se premakne: kmalu ugledam roke in noge in celo gugalno: resilni pas pa se popolnoma odpre in na gugalnici skoči majhen, suh v platno zavit možiček, ki me radovedno pogleduje, konečno pa jasno reče:

"Kaj hočete, senor? Zakaj motite moj popoldanski spanec? Zakaj pravzaprav čejete in ne spite? V tej grozni vročini pa vendar vsak pošten kristjan."

"Jaz iščem krēmarja," odvremem.

"To sem jaz. Don Geronimo je moje ime."

"Pravkar sem prišel v Guaymas, da poiščem ladijo. Ali lahko pri vas stanujem?"

Mogoče, da si želite kupiti posestvo ali ga prodati, ne pozabite na naše male oglase.

SATAN in ISKARIOT

Spis Karl May, in "Ameriko" prinesli L. I. P.

PRVA KNJIGA.

PRVO POGLAVJE.

V Senori.

Ce bi me kdo vprašal kateri kraj na zemlji je pač najbolj dočašen in najbolj žalosten tedaj bi takoj brez pomisla odgovoril: Guaymas v Sonori, severozapadne države v republiki Meksiko. To mnenje je seveda popolnoma osebno: kdo drugi bi mi najbrž ugovarjal. Jaz sem pa v tem mestu preživel dva tedna, ne preživel, temveč prečenuhari in zaigral.

Gore v vzhodnjem delu države Sonore v Meksiku imajo bogate rudnike, zlato, srebro, bakter in svinec se nahaja povsod v obilici. Toda v tedanjem času je le malčko poskušal tam svojo srečo, ker kraji so bili jako nevarni radi Indijancev, ki so okolico vznemirjali. Le močna družba pogumnih koritovalcev je upala v one kraje. Toda kje naj se snide takša močna družba? Meksikanec je vse drugo, samo delavec ne: Indijanci pa niti v glavo ne pade, da bi izkoristil zemlske zgradbe proti majhni dnevnici plači, zaklade, o katerih še dandasen meni, da so njegova prava lastnina. Kitajskih kuljev bi se še dobil, toda ljudje jih ne vidijo radi v svoji blžini — — — toda kje so gambusi in v prospetorji, se bo rekel? Ti so vendar pravi iskalci zlata. Zakaj se njih ne najame v službo?

Pač iz jednostavnega vzroka, ker jih tedaj še ni bilo. Bili so vsi v Arizoni, kjer je baje zlato ležalo kar na tleh na kupili.

Tudi jaz sem bil namenjen v Arizonu, toda ne za zlatom, pač ker me je zanimalo tamošnje življenje zlatkopov: tu pa se pričela znana vstaja meksikanskega generala Jargasa: lastnik nekega lista v San Francisco me je vprašal, če sem voljan ti kot poročevalci na lice mesta, in jaz sem z veseljem privolil, ker sem tako nameraval spoznati okolico, katere bi sicer nisem vedel: General Jargas ni imel sreče: bil je premagan in ustreljen in jaz sem se napotil proti Guaymas, kjer remčkal ugodne prilike da pridem na ladijo, ki bi me pripeljala do San Francisca: od tam sem se nameraval podati proti Rio Gila, kjer sem upal, da se snidem s svojim starim prijateljem, poglavarem Apatčev. Winetovom.

Zal, da se nisem mogel tako bitro napotiti, kot sem želel. Ko sem bil še v gorovju, se je moj konj pri nekem padcu zlorabil sprednjo nogo. Dneve in dneve nisem videl nobenega človeka, ki bi mi podal druzega konja ali mula. Z Indijanci se pa tudi nisem hotel srečati, ker pri njih se več zgubi kot dobri. Napotil sem se torej po dolgem potu in konečno po dnevih nadlog in težav, srečno prišel v žalostno mesto Guaymas.

Dasi sem prišel do srečno zaželenjene cilja, vendar nisem bil nikakor vesel žalostnega pogleda, ki ga nudi to mesto. Število je okoli dvatisoč prebivalcev, ter nekaj tabornih lesnih koč. Okoli in okoli pa so ga obdajale strme skale brez vegetacije. Ko korakam mimo prvih hiš, se mi zdi kot bi vse izumrlo. Seveda pa tudi jaz v svojih capah nikakor nisem naredil utisa kot getlemen ali kablerjer. Moja obleka, katero sem v San Franciscu prav draga plačal, je bila v takem položaju, da se je na več končih prav lepo kazal moj shujšani život. Tudi čevljci niso bili v najboljšem položaju. Desni podplat sem že zdavnaj zgrubil, levega pa sem imel samo še polovico, in če sem spredaj opazoval odprtine, so me zdele kakor raci kljuni. In pa klobuk! V srečnih časih se je imenoval sombrero, to je senčnik, sedaj pa se je moral popolnoma odpovedati temu naslovu. Bil je tak kot ga imajo na poljih ptičja strašila. O počesnih laseh, obritem licu in snažnosti pa sploh nisem smel govoriti.

"Ne pojrite dalje, senor! Ta hotel je najboljši, kar jih imamo, senor. Na napisu sicer manjka beseda Madrid, vam pa ne bo manjkalo ničesar, če se zaupate krēmarju. Don Geronimo. Lahko se zanesete na moje priporočilo, ker sem jaz mestni pisar v Guaymas in poznam vse ljudi. Dobro se boste imeli, seveda, če morete plačati."

Pri teh besedah se ponosno vzravnava in me pomiluječe pogleda. Seveda je najbrž misil, da spadam bolj v zapor kot v hotel. Nato pa ponosno odpirka naprej: jaz se pa zaupljivo obrnem proti odprtini vratom "hotela". Vseeno bi ostal v tem hotelu, ker sem bil truden in nisem hotel še dalje po cestah skoti prebivališča.

Najimenitnejši hotel mesta! Meson de Madrid! Dobre sohe, čiste postelje, okusna jedila! Kar sline so se mi cedile po ustih. Vstopim, in sem bil pri tej priči že v vseh sobah hotela. To se reče, da je imel cel hotel samo eno sobo. Spredaj je bil vhod z ceste, zadaj so pa vrata vodila na dvorišče. Drugih vrat ali oken ni bilo. Poleg zadnjih vrat stoji zakajeno ognjišče. Tuo so bila iz trde ilovice: nekaj desk je pa tvorilo mize in klopi. Stolov ni bilo. Ob zidu pa vise gugalnice, ki so bile najbrž hotelske postelje. Ob drugi steni je bil bufet, zbit skupaj z nekoliko deskami. Zraven je pa bilo zopet nekaj gugalnic, najbrž počivališče hotelske družine. V eni izmed njih je trije dečki, tako zviti eden v drugačem, da bi bilo treba da jščega študiranja, če bi hoteli uganili, komu pripadajo ene ali druge noge. V drugi počiva hotelirja hči, seniorita Feliza.

Stela je, kakor mi je pozneje sama povedala, šestnajst let, vendor je smrčala kakor zver, tristo let stara. V tretji gugalnici pa se ziblje mati hotelirka. Imenovali so je dona Elvira. Dolga pa je bila šest čevljev in pet palcev. Njen mož mi je pozneje povedal, da je zelo odločno ženska. V četrtem gugalnici pa opazim nekak okrogel predmet, ki je bil precej podoben resilnemu pasu na parnikih. Pri natancenjem opazovanju pa doženem, da je ta resilni pas nekaj bolj plenitev, torej ga nahalno udarim. Pa se premakne: kmalu ugledam roke in noge in celo gugalno: resilni pas pa se popolnoma odpre in na gugalnici skoči majhen, suh v platno zavit možiček, ki me radovedno pogleduje, konečno pa jasno reče:

"Kaj hočete, senor? Zakaj motite moj popoldanski span

